

ภาคผนวก ก

การดำเนินนโยบายการเงินในช่วงปี 2536 – 2540

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

การดำเนินนโยบายการเงินในช่วงปี 2536 - 2540

หลังจากการเปิดเสรีทางการเงินตั้งแต่ปี 2533 เป็นต้นมา ทางward ได้ดำเนินมาตรการผ่อนคลายข้อจำกัดทางการเงินมาโดยตลอด เพื่อรองรับนโยบายการเปิดเสรีทางการเงิน อาทิ มาตรการผ่อนคลายด้านอัตราดอกเบี้ย ด้านการควบคุมการปริวรรต และการกำกับและพัฒนาสถาบันการเงิน เป็นต้น ส่งผลให้เศรษฐกิจในช่วงนี้ ขยายตัวอย่างต่อเนื่องจนถึงปี 2538 เศรษฐกิจที่ขยายตัวสูงโดยการพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศ ได้ก่อให้เกิดปัญหาทั้งด้านการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด และปัญหาเงินเฟ้อ เพราะเงินกู้ยืมเข้าจากต่างประเทศซึ่งมีต้นทุนที่ต่ำกว่าการกู้เงินในประเทศ จูงใจให้ภาคเอกชนเร่งนำเงินทุนเข้ามาเป็นจำนวนมาก และได้นำไปใช้ในภาคธุรกิจที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ แม้ว่าทางการจะได้มีมาตรการชะลอสินเชื่อแล้วก็ตาม ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้สะสมต่อเนื่องมา และเริ่มปรากฏชัดเจนขึ้นในปี พ.ศ. 2538 - 2539 กอปรกับในปี 2540 ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เนื่องจากรายได้จากการส่งออกลดลงและต้องประสบกับปัญหาการโจมตีค่าเงินบาทของนักเก็งกำไรอย่างต่อเนื่อง จนทำให้ทางการต้องประกาศเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนจากระบบตะกร้าเงิน (Basket of currency) มาเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว (Managed float) เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม แต่ก็ยังเกิดปัญหาการขาดความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงิน ทำให้ทางการจำต้องเข้าร่วมในโครงการให้ความช่วยเหลือจาก IMF (International Monetary Fund) ในเดือนสิงหาคม

ในปี 2536 ระบบการเงินมีสภาพคล่องสูงเป็นผลมาจากการที่เงินฝากขยายตัวสูง ขณะที่สินเชื่อขยายตัวต่ำ เนื่องจากมีเงินทุนจากต่างประเทศไหลเข้ามาจำนวนมากผลักดันให้สถาบันการเงินปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงหลายครั้ง ทางward ได้ดำเนินมาตรการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่ตลาดเงิน และเฝ้าอำนวยความสะดวกให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ โดยดูแลอัตราดอกเบี้ยให้เคลื่อนไหวและสอดคล้องกับภาวะการเงิน ทางward ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานลง 2 ครั้งจากร้อยละ 11 เหลือ ร้อยละ 10 ต่อปี เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน และลดลงอีกร้อยละ 1 เหลือ ร้อยละ 9 ต่อปี เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2536 จากผลของการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ได้สร้างความเหลื่อมล้ำระหว่างลูกค้ารายย่อยและลูกค้ารายใหญ่ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ลูกค้ารายย่อย ทางward จึงได้นำเอาหลักการอัตราดอกเบี้ยต่ำสุดสำหรับลูกค้ารายย่อย (Minimum Retail Rate : MRR) มาใช้เพื่อให้ลูกค้ารายย่อยชั้นดีสามารถได้ประโยชน์จากการปรับลดอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ที่มีหลักเกณฑ์แน่นอนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยให้อิงกับต้นทุนด้านเงินฝากเป็นสำคัญและให้ประกาศส่วนต่างสูงสุดที่ธนาคารพาณิชย์จะใช้บวกเข้ากับอัตราดอกเบี้ย MRR เพื่อใช้เป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง ตลอดจนให้ธนาคารพาณิชย์ประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่จ่ายให้แก่ลูกค้าทั่วไป และลูกค้ารายใหญ่ให้ชัดเจน ตั้งแต่วันที่ 26 ตุลาคม 2536

ทางด้านกำกับและพัฒนาสถาบันการเงิน ทางรายได้ผ่อนคลายเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมกิจการวิเทศธนกิจ โดยเฉพาะสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ เกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ต้องดำรงไว้ในประเทศไทย การดำรงเงินกองทุน การกำหนดอัตราส่วนการก่อภาระผูกพันต่อเงินกองทุน การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง และการผ่อนผันให้เงินฝากของกิจการวิเทศธนกิจไม่ต้องนำมาคำนวณรวมในรายการสินเชื่อบริษัท เนื่องจากกิจการเหล่านี้มีการกำกับควบคุมโดยทางการของธนาคารแม่ของสาขาเหล่านี้ตั้งอยู่แล้ว การยกเลิกการดำรงหลักทรัพย์ตามเงื่อนไขการเปิดสาขาของธนาคารพาณิชย์ และการผ่อนผันการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน สนับสนุนให้มีการใช้เงินบาทในภูมิภาคอินโดจีนโดยเพิ่มวงเงินบาทที่จะส่ง หรือนำติดตัวออกไปยังประเทศที่มีพรมแดนติดกับประเทศไทยและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นไม่เกิน 250,000 บาท

สำหรับปี 2537 สินเชื่อยังคงขยายตัวสูงและมีการพึ่งพา เงินทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะเงินทุนไหลเข้าของธนาคารพาณิชย์มีจำนวนมากเป็นผลมาจากความต้องการสินเชื่อจากกิจการวิเทศธนกิจ ทำให้ความผันผวนทางการเงินจากต่างประเทศเข้ามามีอิทธิพลต่อภาวะการเงินในประเทศมากขึ้น ทางรายได้ดำเนินนโยบายการเงินอย่างระมัดระวัง โดยได้ประกาศเพิ่มอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานจากร้อยละ 9 เป็นร้อยละ 9.5 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2537 พร้อมทั้งได้เปลี่ยนแปลงฐานการคำนวณอัตราดอกเบี้ย MRR โดยให้ใช้ต้นทุนเฉลี่ยของเงินฝากรวมทุกประเภท ในขณะเดียวกัน ได้ประกาศผ่อนคลายเป็นการควบคุมการปริวรรตเงินตราชั้นที่ 3 เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2537 ต่อเนื่องจากปีก่อน โดยเพิ่มวงเงินการนำเงินไปลงทุนในต่างประเทศ หรือให้กู้ยืมแก่กิจการในเครือ เพิ่มวงเงินค่าใช้จ่ายเดินทางในรูปอื่นที่มีใช้ฉบับตรหรือเหรียญกษาปณ์เกินกว่า 20,000 ดอลลาร์ สรอ. ได้ และอนุญาตให้บุคคลโอนเงินตราต่างประเทศที่ได้รับโอนมาจากต่างประเทศ ออกไปชำระหนี้ในต่างประเทศได้ นอกจากนี้ยังให้ตัวแทนรับอนุญาตให้กู้ยืมเงินตราต่างประเทศแก่บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศได้โดยไม่จำกัดจำนวน และอนุญาตให้นำเงินบาทที่ถอนโดยการเบิกเกินบัญชีจากบัญชีเงินบาทของผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ โอนเข้าบัญชีของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศบัญชีอื่น หรือซื้อเงินตราต่างประเทศได้ ตลอดจนให้เพิ่มวงเงินการส่งหรือนำเงินออกนอกประเทศไปยังสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศที่มีพรมแดนติดกับประเทศไทยเป็นไม่เกิน 5 แสนบาท

สำหรับมาตรการทางด้านกำกับและพัฒนาสถาบันการเงินที่ได้ดำเนินการต่อ ได้แก่ การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบกิจการวิเทศธนกิจสาขาต่างจังหวัด ตั้งแต่วันที่ 4 พฤษภาคม 2537 โดยธนาคารที่ยื่นคำขออนุญาตต้องเป็นธนาคารที่ประกอบกิจการวิเทศธนกิจในไทย พร้อมทั้งได้ออกมาตรการผ่อนคลายเป็นข้อกำหนดการประกอบกิจการวิเทศธนกิจสาขาต่างจังหวัด ในเรื่องการดำรงเงินกองทุน การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง การกำหนด

อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งกับเงินกองทุน และการกำหนดอัตราส่วนเงินที่ก่อภาระผูกพัน เพื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งกับเงินกองทุน และผ่อนผันให้ไม่ต้องนำเงินฝากเฉพาะส่วนที่ได้รับจากการประกอบกิจการวิเทศธนกิจสาขาต่างจังหวัดมาคำนวณเป็นสินเชื่อสู่ชนบท เพื่อเร่งรัดการระดมเงินออมและการกระจายสินเชื่อมากขึ้น ทางกรมได้พิจารณาอนุญาตให้บริษัทเงินทุนที่มีคุณสมบัติและมีความพร้อม จัดตั้งสำนักงานอำนวยการสินเชื่อในต่างจังหวัดตลอดจนอนุญาตให้บริษัทเงินทุนจัดตั้งสำนักงานผู้แทนในต่างประเทศ และยังสามารถปรับปรุง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตค่าขอเปิดสาขา และสาขาย่อยของธนาคารพาณิชย์ใหม่ และขอความร่วมมือให้ธนาคารพาณิชย์ออกไปเปิดสาขาในอำเภอที่ไม่มีสาขาธนาคารพาณิชย์

ในปี 2538-2539 ทางกรมได้ดำเนินมาตรการทางการเงินอย่างเข้มงวดเพื่อรักษาเสถียรภาพและความสมดุลทางเศรษฐกิจ เนื่องจากในช่วงนี้ประเทศไทยประสบปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดเพิ่มขึ้นอย่างมากประมาณร้อยละ 8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เนื่องมาจากการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนเป็นสำคัญ แต่ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดได้รับการชดเชยจากการไหลเข้าของเงินทุนจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ทำให้ยอดสะสมของเงินสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น ประกอบกับในช่วงต้นปี 2538 ได้เกิดปัญหาวิกฤตการณ์การเงินในเม็กซิโกส่งผลให้ตลาดเงินผันผวน ทำให้ทางการจำเป็นต้องออกมาตรการหลาย ๆ ด้าน ในช่วงปี 2538-2539 โดยมีวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ดังนี้

1. มาตรการเพื่อชะลอการใช้จ่ายและเพื่อรักษาเสถียรภาพของตลาดเงิน ทางกรมได้ประกาศปรับอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 1 เป็นร้อยละ 10.5 ต่อปี เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2538 และได้ปรับวิธีการคำนวณอัตราดอกเบี้ย MRR ใหม่โดยใช้ต้นทุนรวมของเงินฝากทุกประเภทย้อนหลัง 1 เดือนเป็นฐานในการคำนวณ

2. มาตรการเพื่อควบคุมสภาพคล่องและเพื่อรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยจำหน่ายให้แก่ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์ในวงเงิน 10,000 ล้านบาท ด้วยวิธีการประมูล เมื่อเดือนสิงหาคม 2538 ประกอบด้วย พันธบัตรอายุ 1 เดือน 1,000 ล้านบาท อายุ 3 เดือน 500 ล้านบาท และอายุ 6 เดือน 500 ล้านบาท และในเดือนเมษายน 2539 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกพันธบัตรในวงเงิน 30,000 ล้านบาท โดยได้เพิ่มอายุของพันธบัตรประเภทอายุ 1 ปีและ 2 ปี ตลอดจนเพิ่มจำนวนผู้เข้าร่วมประมูลอีก 2 สถาบัน คือ ธนาคารออมสิน และ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนากระบวนสถาบันการเงิน

3. มาตรการเพื่อชะลอการขยายตัวของสินเชื่อ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้กิจการวิเทศธนกิจเพิ่มวงเงินการให้สินเชื่อจาก 5 แสนดอลลาร์ สรอ. เป็น 2 ล้านดอลลาร์ สรอ.

เมื่อเดือนตุลาคม 2538 นอกจากนี้ ได้ให้ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศและกิจการวิเทศธนกิจ (out-in) ยื่นแผนสินเชื่อ ปี 2538 (ซึ่งได้กำหนดไว้ให้ขยายตัวร้อยละ 24) รวมทั้งให้บริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่มีสินทรัพย์ตั้งแต่ 20,000 ล้านบาท ยื่นแผนสินเชื่อ ปี 2538 (ซึ่งกำหนดไว้ให้ขยายตัวร้อยละ 32) ต่อมาในปี 2539 ได้กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร ตลอดจนบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์รายใหญ่ ยื่นแผนสินเชื่อเช่นเดียวกัน และได้มีการปรับปรุงใหม่ให้สินเชื่อเอกชนปี 2539 ของธนาคารพาณิชย์ ขยายตัวไม่เกินร้อยละ 21 ส่วนบริษัทเงินทุนไม่เกินร้อยละ 29

4. มาตรการเพื่อชะลอการอุปโภคบริโภค ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงวิธีการคำนวณฐานะเงินตราต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย และธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ ในส่วนที่มีใช้สินเชื่อทางการค้า ในเดือนกันยายน และตุลาคม 2538 ตามลำดับ และให้ใช้บังคับกับบริษัทเงินทุนด้วยเมื่อเดือนเมษายน 2539 นอกจากนี้ ได้ให้ธนาคารพาณิชย์ กิจการวิเทศธนกิจ บริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ คุมยอดคงค้างการให้กู้ยืมเพื่อเช่าซื้อรถยนต์ นั้นส่วนบุคคลให้มียอดคงค้างไม่เกินร้อยละ 15 และให้เข้มงวดในเรื่องการให้บริการบัตรเครดิต โดยการออกบัตรรายใหม่ต้องออกให้ผู้มีรายได้ประจำอย่างน้อยปีละ 240,000 บาท ยกเว้นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และองค์การของรัฐมีรายได้ประจำปีละ 120,000 บาท พร้อมทั้งยกระดับผู้ถือบัตรเสริมรายใหม่จากอายุ 20 ปี เป็นอายุ 22 ปี เมื่อสิ้นปี 2538 และในเดือน พฤศจิกายน 2539 ได้ผ่อนคลายการควบคุมโดยไม่กำหนดวงเงินให้กู้ยืมและยอดคงค้างร้อยละ 15

5. มาตรการเพื่อชะลอการไหลเข้าของเงินทุนระยะสั้น ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพิ่มเติม สำหรับเงินฝากที่เป็นเงินบาทในบัญชี ผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศต่ำกว่า 1 ปีในอัตราร้อยละ 7 ตั้งแต่วันที่ 8 สิงหาคม 2538 ต่อมาในปี 2539 ได้ขยายให้ครอบคลุมถึงบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 ของยอดสกุลเงินบาทที่กู้ยืม หรือได้รับจากผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศระยะสั้น และในเดือนมิถุนายนปี 2539 ได้ให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและกิจการวิเทศธนกิจดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 เช่นเดิมแต่ให้ครอบคลุมถึงเงินกู้ระยะสั้นของเงินทุกสกุล

6. มาตรการเพื่อรักษาความมั่นคงของสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยได้วางแนวทางการกำกับสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงมากขึ้น โดยให้ธนาคารพาณิชย์และกิจการวิเทศธนกิจ กั้นเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 100 เมื่อสิ้นปี 2538 และให้บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์กั้นสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 100 ในกลางปี 2539 และหลังจากวันที่ 1 ตุลาคม 2539 ได้ให้ธนาคารพาณิชย์เพิ่ม

อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และภาระผูกพันจากร้อยละ 8 เป็นร้อยละ 8.5 สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศเพิ่มจากร้อยละ 6.75 เป็นร้อยละ 7.5 สำหรับบริษัทเงินทุนก็ให้เพิ่มจากร้อยละ 7 เป็นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7.5 และปรับเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 8 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541

ในปี 2540 เศรษฐกิจไทยต้องเผชิญกับปัญหาที่รุนแรงถึงขั้นวิกฤต เนื่องจากปัญหาทางด้านโครงสร้างของเศรษฐกิจที่สะสมมาจากเศรษฐกิจที่เติบโตแบบฟองสบู่ มีเงินทุนระยะสั้นจากต่างประเทศไหลเข้ามามากและนำไปลงทุนในกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงและให้ผลตอบแทนสูงในระยะสั้น อาทิ การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ และการเก็งกำไรในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรทางการเงินอย่างขาดประสิทธิภาพ โดยไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการปรับโครงสร้างการผลิต นับเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การส่งออกขยายตัวต่ำในช่วงครึ่งแรกของปี 2540 ส่งผลให้เศรษฐกิจตกต่ำกว่าที่คาดไว้ และดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลสูง จากปัญหาเศรษฐกิจดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจไทยก่อให้เกิดการเก็งกำไรในค่าเงินบาทอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี 2540

จากการที่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำได้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของสถาบันการเงินเกิดปัญหานี้ด้วยคุณภาพมากขึ้นทำให้ทางการต้องออกมาตรการให้สถาบันการเงิน โดยเฉพาะบริษัทเงินทุนให้เพิ่มทุนหรือให้ควบกิจการได้ แต่บริษัทเงินทุนหลายแห่งไม่สามารถเพิ่มทุนได้ตามกำหนด ในที่สุดทางการได้ประกาศให้บริษัทเงินทุน 16 แห่ง ระวังการดำเนินกิจการชั่วคราวเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน และในวันที่ 2 กรกฎาคม ทางการได้ประกาศเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนจากระบบตะกร้าเงิน (Basket of Currencies) มาเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว (Managed Float) เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการโจมตีค่าเงินบาทอย่างรุนแรงในเดือนพฤษภาคม อย่างไรก็ตาม ความไม่มั่นใจในสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและการเงิน ตลอดจนการที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือต่างประเทศได้ปรับลดความน่าเชื่อถือตราสารหนี้ และเงินฝากสกุลเงินตราต่างประเทศของสถาบันการเงินไทย ทำให้ค่าเงินบาทลดต่ำลงและปัญหาสถาบันการเงินมีความรุนแรงขึ้น ทางการต้องให้สถาบันการเงินอีก 42 แห่งระวังกิจการ เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม รวมทั้งได้ขอความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ และได้จัดทำแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจแบบเบ็ดเสร็จร่วมกับกองทุนการเงินฯ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหนังสือแสดงเจตจำนงขอกู้เงิน (Letter of Intent)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยร่วมลงนามในหนังสือแสดงเจตจำนงขอกู้เงิน เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2540 และคณะกรรมการบริหารของกองทุนการเงินฯ ได้อนุมัติวงเงินกู้ให้แก่ประเทศไทย เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม โดยกองทุนการเงินฯ ได้อนุมัติวงเงินกู้แบบ Stand-by Arrangement ให้แก่ประเทศไทยเป็นจำนวน

เทียบเท่าประมาณ 4 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (หรือ 2.9 พันล้าน SDR) เพื่อให้ชัดเจนการขาดดุล การชำระหนี้และเสริมฐานะเงินสำรอง โดยมีระยะเวลาเบิกถอน 34 เดือน จนถึงปี 2543 รวมทั้ง ได้รับเงินช่วยเหลือทางการเงินสมทบจากประเทศในกลุ่มเอเชียแปซิฟิก และองค์การระหว่างประเทศ อีก 2 แห่ง คือ ธนาคารโลก และธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย เมื่อรวมกับเงินของกองทุนการเงินฯ แล้ว มีวงเงินทั้งสิ้น 17.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

นอกจากนี้ประเทศอุตสาหกรรมใหญ่ในกลุ่ม G-10 และบางประเทศในเอเชียและยุโรป ได้แถลงการณ์ยืนยันให้การสนับสนุนโครงการเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจดังกล่าวโดยให้วงเงินกู้ระยะสั้นแก่ประเทศไทยในลักษณะ Bridging Facilities ผ่านธนาคาร BIS (Bank For International Settlements)

รายชื่อสถาบันการเงินผู้ให้กู้ภายใต้โครงการ IMF

หน่วย : พันล้านดอลลาร์ สรอ.

สถาบันผู้ให้กู้	จำนวนเงิน
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	4.0
ธนาคารเพื่อการนำเข้าและส่งออกของญี่ปุ่น	4.0
ธนาคารกลางประเทศออสเตรเลีย	1.0
ธนาคารกลางประเทศจีน	1.0
ธนาคารกลางประเทศฮ่องกง	1.0
ธนาคารกลางประเทศมาเลเซีย	1.0
ธนาคารกลางประเทศสิงคโปร์	1.0
ธนาคารกลางประเทศอินโดนีเซีย ^{1/}	0.5
ธนาคารกลางประเทศสาธารณรัฐเกาหลี	0.5
ธนาคารกลางประเทศบรูไน	0.5
ธนาคารโลก	1.5
ธนาคารพัฒนาเอเชีย	1.2
รวมทั้งสิ้น	17.2

^{1/} เนื่องจากประเทศนี้ประสบปัญหาเช่นเดียวกับประเทศไทย จึงไม่มีการกู้เงินจากประเทศนี้ แต่ได้เปลี่ยนไปกู้จากประเทศแคนาดา

สรุปสาระสำคัญของหนังสือแสดงเจตจำนงขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการจาก IMF ฉบับที่ 1 (สิงหาคม 2540)

เป้าหมายทางด้านเศรษฐกิจ

รักษาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับ ร้อยละ 3-4 ในปี 2540-2541 และให้ขยายตัวในระดับ ร้อยละ 6-7 ในระยะต่อไป

ดูแลเงินเฟ้อโดยเฉลี่ยไม่เกินร้อยละ 7-8 ในระยะแรก และกลับสู่ร้อยละ 4-5 ในระยะต่อไป

ลดการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดในปีนีให้อยู่ที่ระดับ ร้อยละ 5 ของ GDP และเป็นร้อยละ 3 ของ GDP ซึ่งถือเป็นระดับที่มีเสถียรภาพ

รักษาทุนสำรองระหว่างประเทศในปี 2540 ให้อยู่ที่ระดับ 23 พันล้านดอลลาร์ สรอ.และเพิ่มเป็น 25 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี 2541

พันธกรณีในการดำเนินนโยบาย

การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน

มาตรการที่ดำเนินการไปแล้ว

เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันการเงินที่เหลืออยู่ทางการได้แยกบริษัทเงินทุนที่ขาดสภาพคล่องในการชำระหนี้ออกจากบริษัทที่มั่นคง และได้ประกาศรับประกันผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงิน เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2540

ทางการประกาศว่าจะไม่โอ้อุ้มลูกหนี้ของสถาบันการเงิน

ให้สถาบันการเงินเพิ่มอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการฟื้นฟู เพื่อประโยชน์ในการดูแลการประกันเงินฝากของสถาบันการเงินที่ยังดำเนินการอยู่

มาตรการที่ต้องดำเนินการต่อไป

ดูแลให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองให้เพียงพอ

จัดตั้งสถาบันประกันเงินฝากเพื่อให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองผู้ฝากเงิน

— ปรับปรุงกรอบการกำกับดูแลความมั่นคง และการทำกำไรของสถาบันการเงิน ตามกลไกของตลาด

• นโยบายการคลัง เพื่อให้เศรษฐกิจปรับตัวสู่เสถียรภาพโดยเร็วรัฐบาลจะต้องลดการขาดดุลงบประมาณจากร้อยละ 1.6 ของ GDP ในปี 2540 เป็นการเกินดุลงบประมาณร้อยละ 1 ของ GDP ในปีงบประมาณ 2541

มาตรการที่ดำเนินการไปแล้ว

— ทางด้านรายรับ รัฐบาลได้ประกาศเพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 10 เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2540

— ทางด้านรายจ่าย รัฐบาลจะตัดงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2541 จำนวน 59 พันล้านบาท เหลือ 923 พันล้านบาท

มาตรการที่ต้องดำเนินการต่อไป

— ทางด้านต้องดำเนินการให้ฐานะรวมของรัฐวิสาหกิจสมดุล โดยปรับราคาค่าบริการให้สอดคล้องกับต้นทุน

— ด้านนโยบายค่าจ้างแรงงาน จะเข้มงวดการปรับเงินเดือนภาครัฐให้เพิ่มขึ้นได้ไม่เกินอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน

— ส่งเสริมให้มีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยเฉพาะด้านพลังงาน การขนส่ง สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และการสื่อสาร

— ปรับปรุงฐานะการเงินของรัฐวิสาหกิจ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเกินดุลภาครัฐบาล งบประมาณร้อยละ 1 ของ GDP ปี 2541 และรักษางบประมาณสมดุลของภาครัฐวิสาหกิจ โดยจัดลำดับความสำคัญของโครงการลงทุนต่างๆ และสนับสนุนให้เอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนของรัฐวิสาหกิจบางประเภท

— ลดปัญหาความยากจนต่อเนื่องจากที่ได้ดำเนินการมาแล้ว โดยพยายามให้ผู้มีรายได้น้อยได้รับผลกระทบน้อยที่สุด

— ดูแลงบประมาณให้จัดสรรให้แก่ภาคการศึกษา การสาธารณสุข และการลงทุนในโครงการพื้นฐานที่จำเป็น

- นโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน

- ด้านนโยบายการเงิน ทางมายังคงต้องดำเนินนโยบายเข้มงวดอีกระยะหนึ่ง เพื่อป้องกันการไหลออกของเงินทุน ทั้งนี้ ในระยะสั้นยังมีความจำเป็นที่จะต้องรักษาเสถียรภาพของตลาดเงินตราต่างประเทศ

- ด้านนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน ทางมายังคงต้องรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว โดยจะแทรกแซงเท่าที่จำเป็น เพื่อมิให้อัตราแลกเปลี่ยนผันผวนจนเกินไป

การติดตามผลและการเปิดเผยข้อมูล

- ทางมายังมีพันธะหน้าที่ที่จะต้องปรับปรุงการเผยแพร่ข้อมูลเศรษฐกิจของประเทศให้เกิดความโปร่งใสและเอื้อต่อการประเมินภาวะเศรษฐกิจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่วันที่ 29 สิงหาคม 2540

- ทางมายังต้องเผยแพร่ตัวเลขสำคัญ ด้านสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารแห่งประเทศไทย รวมถึงเงินสำรองระหว่างประเทศเป็นประจำทุก 2 สัปดาห์

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และความโปร่งใสของการเผยแพร่ข้อมูลเศรษฐกิจต่อสาธารณชนที่กองทุนการเงินฯ กำหนด ทางมายังปฏิบัติตามมาตรฐาน SDDS (Special Data Dissemination Standard) โดยได้ขอความช่วยเหลือทางเทคนิค และวิชาการจากกองทุนการเงินฯ

มาตรการป้องกันผลกระทบ

- ดูแลมิให้มีการปรับราคาสินค้าแบบฉวยโอกาส
- ให้รัฐบาลช่วยรับภาระค่าโดยสารรถประจำทาง (ไม่ปรับอากาศ) และค่ารถไฟ
- ดูแลผู้มีรายได้น้อยให้ได้รับบริการทางสังคมและขยายขอบเขตระบบประกันสังคม
- ดูแลมิให้มีการตัดงบประมาณรายจ่ายกระทบงบประมาณการศึกษาและสาธารณสุข
- จัดโครงการฝึกอบรมแรงงานที่ต้องออกจากงานเนื่องจากการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ
- ขยายการศึกษาขั้นมัธยมศึกษาและวิชาชีพ

หลังจากได้รับเงินกู้ยืมแรกจากกองทุนการเงินฯ เป็นจำนวน 1.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในเดือนสิงหาคม 2541 แล้ว ทางมายังต้องทำการประเมินภาพเศรษฐกิจใหม่ว่าทิศทางการ

เศรษฐกิจเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่พร้อมทั้งจะต้องทำหนังสือแสดงเจตจำนงเพื่อขอเบิกเงินกู้ในงวด ที่ 2 ต่อไปด้วย

สาระสำคัญของหนังสือแสดงเจตจำนงขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการจาก IMF ฉบับที่ 2 (พฤศจิกายน 2540)

เนื่องจากปัญหาด้านความเชื่อมั่นได้ส่งผลให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวและเป็นแรงกดดันต่ออัตราดอกเบี้ย รวมทั้งมีผลให้การใช้จ่ายลงทุนและอุปโภคบริโภคภาคเอกชนลดลงมากกว่าที่คาดไว้เศรษฐกิจจะชะงักงันไม่ดีขึ้นเท่าที่ประเมินไว้ครั้งเริ่มเข้าโครงการของ IMF

ภาพเศรษฐกิจที่ประเมินใหม่ในครั้งที่ 2 นี้ คาดว่าอัตราเงินเฟ้อจะสูงขึ้นกว่าเดิมเล็กน้อย ขณะที่ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงมาก ส่วนการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดปรับตัวดีขึ้น

เป้าหมายทางเศรษฐกิจ

- การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะอยู่ในระดับร้อยละ 0.6 ในปี 2540 และลดลงเป็นร้อยละ 1.0 ในปี 2541
- อัตราเงินเฟ้อโดยเฉลี่ยไม่เกินร้อยละ 6 และร้อยละ 10 ในปี 2540 และ ปี 2541 ตามลำดับ
- การขาดดุลบัญชีเดินสะพัดลดลงอยู่ที่ระดับร้อยละ 3.9 ของ GDP และ 1.8 ของ GDP ในปี 2540 และปี 2541 ตามลำดับ
- รักษาทุนสำรองระหว่างประเทศ ในปี 2540 ให้อยู่ในระดับที่ 23.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. และเพิ่มเป็น 24.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

นโยบายการคลัง

- ทางการจะรักษาการเกินดุลฐานะการคลังภาครัฐบาลไว้ที่ ร้อยละ 1 ของ GDP
- เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่วัฒนธรรมให้ต้องมีการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าฟุ่มเฟือย และค่าธรรมเนียมพิเศษเล็กน้อยเป็นการชั่วคราว ซึ่งสอดคล้องกับพันธะผูกพันที่มีต่อองค์การการค้าโลก และจะยกเลิกการขึ้นค่าธรรมเนียมดังกล่าวไม่เกินปลายปี 2542
- ทางการไทยจะขอความช่วยเหลือทางวิชาการจากกองทุนการเงินฯ เพื่อปรับปรุงระบบภาษีของไทย

- ทบทวนการยืนยันที่จะรักษาระดับการเงินของภาครัฐวิสาหกิจให้สมดุล ได้มีการทบทวนโครงการลงทุนของภาครัฐวิสาหกิจ และตัดรายจ่ายลงทุนที่มีความสำคัญต่ำลง

- กำหนดเพดานรายจ่ายของภาครัฐวิสาหกิจ และปรับปรุงอัตราค่าบริการของภาครัฐวิสาหกิจให้สะท้อนต้นทุนที่สูงขึ้น ยกเว้น ค่าโดยสารรถประจำทาง และรถไฟฟ้า

- กำหนดให้ค่าแรงขั้นต่ำ สำหรับปี 2541 เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 2 - 3

นโยบายการเงิน

- ต้องดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดต่อไป

- กำหนดอัตราดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับเป้าหมายในการรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน และดูแลอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นให้อยู่ในระดับสูง จนกว่าอัตราแลกเปลี่ยนจะกลับสู่เสถียรภาพ

- ทบทวนแผนการเงินใหม่โดยคาดว่า ความต้องการถือเงินบาท (M2 A) ณ สิ้นปี 2540 จะขยายตัวเพียงร้อยละ 1.5 และเพิ่มเป็นร้อยละ 6.8 ในปี 2541

- ทบทวนจะรักษาการขยายตัวของฐานเงินและการให้สินเชื่อไว้ในโปรแกรมเดิมตลอดช่วงปี 2540 - 2541

นโยบายด้านต่างประเทศ

- ทบทวนจะยังคงรักษาระดับเงินสำรองระหว่างประเทศไว้ในระดับที่กำหนดไว้เดิมคือ ไม่ต่ำกว่า 23 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี 2540

- กำหนดเพดานการกู้ยืมต่างประเทศประเภทไม่มีเงื่อนไขผ่อนปรนของทางการไว้ 9,000 ล้านดอลลาร์ สรอ.

ด้านการปฏิรูปโครงสร้างภาคการเงิน

- กำหนดเงื่อนไขและวิธีปฏิบัติที่เข้มงวด

- การแยกสถาบันการเงินที่อ่อนแอออกจากระบบ

- การประกาศไม่โอ้อุ้มลูกหนี้ภาคเอกชน

- การกำหนดให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมให้สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่สูงสุดของระบบ

- การกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในระบบการเงินไม่ให้เกินร้อยละ 3 ของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง

- เพิ่มสัดส่วนการเก็บเงินสมทบกองทุนเพื่อการฟื้นฟูเพื่อรองรับสินทรัพย์ที่อาจเสื่อมคุณภาพลง

- อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติถือหุ้นได้เกินร้อยละ 50

- กำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและยกระดับการกำกับดูแลสถาบันการเงินไทยให้ได้มาตรฐานสากลภายในปี 2543 โดย

- เพิ่มความเข้มงวดในการจัดชั้นสินเชื่อ

- กำหนดเงื่อนไขเวลาที่ชัดเจนในการเพิ่มทุนของสถาบันการเงิน

- ปรับปรุงระบบบัญชีและมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูล

- ปรับปรุงกฎระเบียบและกฎหมายที่จำเป็น อาทิ พระราชบัญญัติล้มละลาย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติเงินตรา

ทางด้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

- ทางกรมได้ดำเนินการวางแผนงานเบื้องต้นเพื่อเพิ่มบทบาทของภาคเอกชน โดยเฉพาะภาคสาธารณูปโภค พลังงาน การสื่อสาร และการขนส่ง

- เร่งแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่ได้ดำเนินการแปรรูปเป็นบริษัทจำกัดแล้ว แต่รัฐบาลยังถือหุ้นใหญ่อยู่

- ทางกรมจะเร่งดำเนินการรองรับผลกระทบทางด้านสังคม โดยร่วมกับธนาคารพัฒนาเอเชีย และธนาคารโลก

หลังจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศได้อนุมัติเงินกู้วงที่ 2 จำนวน 0.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในเดือนธันวาคมแล้ว ทางกรมได้ปรับปรุงแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจใหม่ โดยคำนึงถึงปัจจัยและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป การปรับแผนฟื้นฟูครั้งใหม่นี้ทางกรมได้ให้ความสำคัญ

ต่อการสร้างเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน พร้อมทั้งได้จัดทำหนังสือแสดงเจตจำนงเพื่อ
ขอกู้ในงวดที่ 3 ต่อไป

สรุปสาระสำคัญของหนังสือแสดงเจตจำนงขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการจาก IMF ฉบับที่ 3 (กุมภาพันธ์ 2541)

เนื่องจากอุปสงค์และผลผลิตในประเทศลดลงมาก รวมทั้งแนวโน้มเงินทุนเคลื่อนย้าย
ดีขึ้นช้ากว่าที่คาดไว้ ซึ่งเป็นผลจากวิกฤตการณ์ทางการเงินในภูมิภาคที่ทวีความรุนแรง

เป้าหมายทางเศรษฐกิจ

- คาดว่าผลผลิตรวมจะลดลง อยู่ระหว่างร้อยละ 3 - 3.5 ในปี 2541 เนื่องจากการหดตัวอย่างรุนแรงของอุปสงค์ในประเทศ ซึ่งทางการได้ปรับปรุงแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจเพื่อลดผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจซบเซา
- คาดว่าเงินเฟ้ออาจเพิ่มสูงขึ้นมีอัตราเฉลี่ย ประมาณร้อยละ 11 - 12 ในปี 2541 จากการที่ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงกว่าที่คาดไว้
- สำหรับฐานะดุลบัญชีเดินสะพัดคาดว่าจะเกินดุลประมาณร้อยละ 4 ของ GDP เนื่องจากการนำเข้ามีแนวโน้มลดลงมาก ซึ่งจะช่วยลดภาระหนี้ต่างประเทศของไทยได้เร็วขึ้น
- รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินมาตรการปรับโครงสร้างที่จริงจัง และดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคที่เน้นเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนเป็นสำคัญ

มาตรการปฏิรูปภาคการเงิน

- การปฏิรูปภาคการเงินเป็นหลักสำคัญของแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ซึ่งได้ดำเนินการไปบ้างแล้วแต่การทบทวนครั้งที่ 2 จะเป็นการผลักดันให้สถาบันการเงินมีความเข้มแข็งมากขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การปล่อยสินเชื่อกลับสู่ปกติ
- หลังจากองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน(ปรส.) ประกาศให้บริษัทเงินทุนที่ถูกระงับกิจการ เปิดดำเนินกิจการได้เพียง 2 ราย เมื่อเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2540 ทางการได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อจัดจำหน่ายสินทรัพย์ของบริษัทที่ถูกระงับกิจการ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการจำหน่ายสินทรัพย์ให้เสร็จสิ้นภายในกลางเดือนมีนาคม 2541 และคาดว่าจะจำหน่ายสังหาริมทรัพย์ให้เสร็จสิ้นภายในเดือนกุมภาพันธ์ส่วนการจำหน่ายสินทรัพย์ทางการเงินจะเริ่มในเดือนมีนาคม

- ทางกรมได้จัดตั้งสถาบันการเงินของรัฐขึ้นมา 2 แห่ง ได้แก่ ธนาคารรัตนสิน และ บริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (บปส.) เพื่อเข้าร่วมประมวลข้อมูลสินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ถูกระงับกิจการ โดยธนาคารรัตนสินจะเป็นผู้รับซื้อสินทรัพย์ที่มีคุณภาพดี ส่วน บปส. จะเข้าประมวลข้อมูลสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ

- สำหรับสถาบันการเงินที่ยังเปิดดำเนินการอยู่ ทางกรมได้เสริมสร้างความเข้มแข็งของเงินกองทุน ด้วยการให้กันสำรองตามภาวะที่แท้จริงและให้เพิ่มทุนโดยมีภาคเอกชนเป็นแกนนำ ในกรณีของธนาคารพาณิชย์ขนาดกลาง 4 แห่ง ที่มีเงินกองทุนต่ำกว่ามาตรฐานและไม่สามารถดำเนินการได้ ทางกรมได้เข้าแทรกแซงโดยการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารลดทุนของผู้ถือหุ้นเดิมตามจำนวนความเสียหายที่เกิดขึ้นและเพิ่มทุนใหม่ผ่านการแปลงหนี้เป็นทุนโดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ

- การเข้าแทรกแซงของทางกรม เป็นการช่วยในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ระบบการเงิน และคุ้มครองผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ซึ่งได้รับการชานรับเป็นอย่างดีจากตลาดการเงินโดยเฉพาะการถอนเงินของผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้หยุดลง ทำให้ธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 รายไม่ต้องกู้ยืมเงินเพิ่มเติมสภาพคล่องจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ

- จากการเข้าแทรกแซงของทางกรมดังกล่าว ทำให้การถือหุ้นของภาครัฐในภาคการเงินเพิ่มขึ้น ดังนั้น รัฐบาลจึงมีเป้าหมายสำคัญจะลดสัดส่วนการถือหุ้นธนาคารพาณิชย์เหล่านี้ลงอย่างรวดเร็วที่สุด และอยู่ระหว่างกำหนดแนวทางขายหุ้นคืนให้แก่ภาคเอกชน

- ทางกรมจะเร่งสร้างความเข้มแข็งของเงินกองทุนของสถาบันการเงินที่เปิดดำเนินการอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นสถาบันการเงินหลัก

- ภายใต้กฎเกณฑ์ในการจัดชั้นสินเชื่อและการกันสำรองที่เข้มงวดขึ้น ซึ่งมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2540 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจกับธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนที่มีเงินทุนไม่เพียงพอ ให้ทำการเพิ่มทุนให้เพียงพอในช่วงต้นปี 2541

- ความพยายามในการเพิ่มทุนถือเป็นขั้นตอนแรกของการเพิ่มอัตราส่วนเงินกองทุนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ภายใต้กรอบการจัดชั้นสินเชื่อและกันสำรองที่ได้มาตรฐานสากล โดยจะให้แล้วเสร็จในปี 2543 และจะทยอยประกาศกฎเกณฑ์ใหม่ ก่อนสิ้นเดือนมีนาคม

- ทางกรมจะเร่งรัดการกันสำรองของธนาคารพาณิชย์ เพื่อฟื้นฟูความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินของไทย ธนาคารแห่งประเทศไทยจะเข้มงวดในการตรวจสอบสินทรัพย์

ของสถาบันการเงิน และให้สถาบันการเงินทุกแห่งลงนามในบันทึกความเข้าใจกับธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งเพื่อกำหนดแผนเพิ่มทุนประจำปี 2541 จะต้องแล้วเสร็จภายในวันที่ 15 สิงหาคม 2541

- ส่งเสริมให้เอกชนทั้งในและต่างประเทศเข้าเพิ่มทุนในสถาบันการเงินที่เปิดดำเนินการอยู่ ได้ปรับปรุงกฎระเบียบเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ร่วมลงทุน และการออกไปอนุญาตประกอบธุรกิจสถาบันการเงิน เพื่อให้การลงทุนดังกล่าวนำไปสู่ระบบการธนาคารที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ทางกรมจะไม่ออกไปอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันการเงินใหม่ จนกว่าวิกฤติการณ์จะบรรเทาลง เว้นแต่ กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูประบบการเงิน

- ทางกรมจะปรับโครงสร้างหนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ให้อยู่ในรูปพันธบัตรระยะปานกลางและระยะยาว อัตราดอกเบี้ยต่ำโดยมีรัฐบาลค้ำประกัน และต้องรวมภาระดอกเบี้ยจากการปฏิรูประบบสถาบันการเงินไว้ในงบประมาณของรัฐบาลในปี 2541/42

- รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระ เพื่อพิจารณาแนวทางในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย และจากข้อเสนอดังกล่าว รัฐบาลจะจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อร่างข้อเสนอเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร และความเป็นอิสระขององค์กรซึ่งจะนำไปสู่การแก้ไขพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยภายในเดือน ตุลาคม 2541

- ทางกรมมีความมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ และกรอบสถาบันการเงินในการกำกับดูแลสถาบันการเงิน โดยปรึกษากับกองทุนการเงินฯ และธนาคารโลก ซึ่งจะทำให้ความสำคัญแก่ธนาคารและบริษัทเงินทุนเป็นอันดับแรก พร้อมทั้งจะทบทวนบทบาทของสถาบันการเงินแต่ละประเภท ตลอดจนวิธีการกำกับดูแลสถาบันการเงินเหล่านั้น ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังและกรมประกันภัย

นโยบายเศรษฐกิจมหภาค

1) นโยบายการเงิน

- วัตถุประสงค์หลักของนโยบายการเงิน คือการสร้างเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนโดยตระหนักว่าค่าเงินบาทยังคงมีความผันผวน ทางกรมจึงมีความตั้งใจที่จะเพิ่มความยืดหยุ่นในการดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับความเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยน

- ทางกรมได้ทบทวนเป้าหมายทางการเงินตามกรอบเศรษฐกิจมหภาคที่ได้ปรับปรุงใหม่ แม้ว่าอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยจะอยู่ในระดับที่สูงกว่าที่คาดไว้ แต่ทางกรมมุ่งมั่นที่จะรักษา

แผนการเงินสำหรับปี 2541 การประมาณปริมาณเงินที่แท้จริงที่ลดลงในปี 2541 สอดคล้องกับการหดตัวของเศรษฐกิจโดยคาดว่า ณ สิ้น ธันวาคม 2541 M2A จะขยายตัวประมาณร้อยละ 5 อัตราการขยายตัวของฐานเงิน ประมาณร้อยละ 6.5

- ทางกรมจะดำเนินการให้มีการจัดสรรเงินเชื่ออย่างเพียงพอให้แก่ภาคธุรกิจเอกชนที่มีใช้ธนาคาร โดยเฉพาะผู้ส่งออก ผู้ผลิตในภาคเกษตร และผู้กู้รายย่อย

2) นโยบายการคลัง

- รัฐบาลได้ดำเนินการตัดรายจ่ายลง ร้อยละ 3.5 ของ GDP และเพิ่มรายได้เกือบร้อยละ 2 ของ GDP ทำให้ประเทศไทยสามารถบรรลุเป้าหมายเกณฑ์ปฏิบัติสำหรับดุลเงินสดสะสมของรัฐบาล ณ สิ้นเดือนธันวาคมได้ อย่างไรก็ตาม การชะลอตัวของเศรษฐกิจและผลกระทบจากการอ่อนตัวลงของค่าเงินบาทส่งผลให้รายได้รัฐบาล ในปีงบประมาณ 2540/41 ลดลงร้อยละ 2 ของ GDP และรายจ่ายเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 1 ของ GDP หากไม่มีมาตรการเพิ่มเติม ฐานะการคลังของรัฐบาลจะขาดดุลร้อยละ 2 ของ GDP เทียบกับการเกินดุล ร้อยละ 1 ในแผนฟื้นฟู เดิม

- ทางกรมยังไม่มีความจำเป็น จะดำเนินมาตรการชดเชยการขาดดุลการคลังเนื่องจากดุลบัญชีเดินสะพัดปรับตัวดีกว่าเป้าหมายเดิม อย่างไรก็ตามทางกรมจะดำเนินการเพิ่มเติมหลังจากได้มีการพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วเพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการรักษาวินัยทางการคลัง มาตรการดังกล่าวจะเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐ เพื่อนำไปใช้ในโครงการบรรเทาผลกระทบต่อสังคม และเมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวจะทำให้รายได้เพิ่มขึ้น และส่งผลให้ฐานะการคลังกลับมาเกินดุลได้เล็กน้อยในระยะปานกลาง

- ทางกรมจะดำเนินมาตรการเพิ่มรายได้ จากการจัดเก็บภาษีประมาณร้อยละ 0.25 ของ GDP ปีงบประมาณ 2540/41 (ร้อยละ 0.5 ของ GDP ทั้งปี 2541) ในขณะเดียวกันการออมภาครัฐสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.25 ของ GDP จากการตัดโครงการลงทุนที่มีความสำคัญต่ำและเพิ่มค่าใช้จ่ายในโครงการบรรเทาผลกระทบต่อสังคม โดยรวมแล้วมาตรการดังกล่าวจะทำให้รัฐบาลกลางขาดดุลการคลังไม่เกินร้อยละ 1.5 ของ GDP ปี 2540/41

- ในสภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำ ทางกรมจะยอมให้ฐานะของรัฐบาลพลิกเปลี่ยนจากสมดุลเป็นขาดดุลได้เล็กน้อย คือ ร้อยละ 0.5 ของ GDP สำหรับปีงบประมาณ 2540/41 เพื่อให้รัฐบาลสามารถเบิกจ่ายได้ทั้งจำนวน

- ฐานะการคลังภาครัฐโดยรวม ในปีงบประมาณ 2540/41 จะขาดดุลร้อยละ 2 ทั้งนี้ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูภาคการเงิน

3) นโยบายด้านต่างประเทศ

- ดุลบัญชีเดินสะพัดปรับตัวเร็วกว่าที่คาดไว้ มีการเกินดุลทุกเดือน ตั้งแต่เดือนกันยายน 2540 และคาดว่าในปี 2541 ดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุลร้อยละ 4 ของ GDP

- ทางด้านเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศได้มีการทบทวน แนวโน้มภาคต่างประเทศ โดยมีสมมุติฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยจะทยอยส่งมอบภาระเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า โดยคาดว่าฐานะเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิจะมียอดคงค้างประมาณ 9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี 2541 โดยเป็นสัญญาที่ทำกับธนาคารพาณิชย์ไทยและต่างประเทศ และจะคงระดับฐานะเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ณ ระดับนี้ เพื่อเป็นการบริหารสภาพคล่องในประเทศเท่านั้น และทางการคาดว่าอัตราการต่ออายุหนี้เงินกู้จะดีขึ้นเป็นลำดับในช่วงปีนี้จากวิกฤติการณ์ทางการเงินในภูมิภาคที่คลี่คลายลง

มาตรการสนับสนุนและฟื้นฟู เศรษฐกิจโดยรวม

ขณะนี้ทางการได้กำหนดแผนดำเนินงานเพื่อเร่งฟื้นฟูภาคการเงิน และกำหนดนโยบายเศรษฐกิจมหภาค เพื่อรองรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

- แผนรองรับด้านสังคม ทางการได้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของกองทุนการเงินฯ ธนาคารโลก ธนาคารพัฒนาเอเชีย และกองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโพ้นทะเล กำหนดแผนบรรเทาผลกระทบทางสังคม

- การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ทางการมีความตั้งใจที่จะเร่งแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของไทย และด้วยความช่วยเหลือจากธนาคารโลก ทางการจะจัดตั้งสำนักงานเลขานุการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เสนอการปฏิรูปกฎหมาย และพัฒนากรอบกฎหมายโดยมีโครงการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในระยะสั้น ทั้งด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน และด้านน้ำมัน

- การปรับโครงสร้างเอกชนและการปฏิรูปกฎหมาย ทางการจะกำหนดกรอบโครงสร้างทางกฎหมายที่จำเป็นให้เร็วที่สุด โดยเฉพาะกฎหมายล้มละลายและกระบวนการบังคับหลักประกัน คาดว่ากฎหมายล้มละลายฉบับใหม่จะแล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม 2541 นอกจากนี้ ทางการกำลังดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติเงินตราตามรูปแบบของธนาคารกลางอื่นๆ และจะเสนอแก้ไขกฎหมายเพื่ออนุญาตให้มีการถือครองอย่างเสรีขึ้น รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เพื่อส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศและการไหลเข้าของเงินทุน

ภาคผนวก ข

มาตรการทางการเงินที่สำคัญ (พ.ศ. 2536 - 2540)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

มาตรการทางการเงินที่สำคัญ (พ.ศ. 2536-2540)

มาตรการ	วันที่มีผลบังคับใช้
<p>1. ทางด้านอัตราดอกเบี้ย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลดอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานจากร้อยละ 11 เหลือ ร้อยละ 10 ต่อปี - ลดอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานจากร้อยละ 10 เหลือ ร้อยละ 9 ต่อปี - ให้ ธพ. ประกาศอัตราดอกเบี้ย MLR และ MRR และส่วนต่างสูงสุดที่ ธพ. จะใช้ บวกเข้ากับอัตราดอกเบี้ย MRR เพื่อใช้เป็นอัตราอ้างอิงสำหรับเรียกเก็บจากลูกค้าอื่น - กำหนดให้ ธพ. แจ้งอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง MLR และ MRR และส่วนต่างที่จะใช้ บวกเข้ากับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง พร้อมทั้งให้เปลี่ยนแปลงฐานการคำนวณอัตราดอกเบี้ย MRR โดยใช้ต้นทุนเฉลี่ยของเงินฝากรวมทุกประเภทแทนการใช้เงินฝาก ประจำ 6 เดือน - เพิ่มอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานจากร้อยละ 9 เป็นร้อยละ 9.5 ต่อปี - เพิ่มอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานจากร้อยละ 9.5 เป็นร้อยละ 10.5 ต่อปี - ให้ ธพ. ส่งรายงานการคำนวณอัตราดอกเบี้ย MRR ทุกเดือน โดยใช้ต้นทุนเงินฝากทุกประเภทย้อนหลัง 1 เดือน - เปลี่ยนแปลงโครงสร้างอัตราดอกเบี้ย MRR จากวิธีการกำหนดกับต้นทุนของเงินฝาก มาเป็นการโยงกับอัตราดอกเบี้ย MLR โดยให้บวกส่วนต่างสูงสุดได้ไม่เกินร้อยละ 4 ต่อปีสำหรับลูกค้าทั่วไป ส่วนการกำหนดอัตราดอกเบี้ย MLR ให้ ธพ. คำนึงถึงต้นทุนของ ธพ. และภาวะตลาดด้วย - กำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินฝากชั่วคราว โดยให้ <ul style="list-style-type: none"> • ธพ. จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนขึ้นไป ไม่เกินร้อยละ 12 ต่อปี • บง. ไม่เกินร้อยละ 14 ต่อปี สำหรับเงินฝากที่มีกำหนดเวลาชำระคืน - เพิ่มอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานจากร้อยละ 10.5 เป็นร้อยละ 12.5 ต่อปี - ขยายเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินฝากชั่วคราว โดยให้ <ul style="list-style-type: none"> • ธพ. จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนขึ้นไป ไม่เกินร้อยละ 14 ต่อปี • บง. ไม่เกินร้อยละ 17 ต่อปี สำหรับเงินที่มีกำหนดเวลาชำระคืน - ประกาศเปลี่ยนแปลงการกำหนดเพดานดอกเบี้ยเงินฝากชั่วคราวของ ธพ. และ บง. โดยให้อิงกับอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของ ธพ. ขนาดใหญ่ 5 แห่ง (ได้แก่ ธ.กรุงเทพ กรุงไทย กสิกรไทย ไทยพาณิชย์ และกรุงศรีอยุธยา) ตามประกาศของ ธปท. ในสัปดาห์ก่อนหน้าตามระยะเวลาการกู้ยืมต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> • ธพ. จ่ายดอกเบี้ยสำหรับเงินฝากที่ต้องจ่ายคืนระยะเวลา 3 เดือนขึ้นไป ไม่เกินอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยที่ ธพ. ขนาดใหญ่จ่ายสำหรับเงินฝากระยะเดียวกันตามประกาศของ ธปท. ในสัปดาห์ก่อนหน้า บวกด้วยร้อยละ 3 ต่อปี 	<p>1 มิ.ย. 2536</p> <p>17 ก.ย. 2536</p> <p>27 ต.ค. 2536</p> <p>23 ก.พ. 2537</p> <p>7 ก.ย. 2537</p> <p>3 มี.ค. 2538</p> <p>มี.ค. 2538</p> <p>26 พ.ค. 2540</p> <p>30 มิ.ย. 2540</p> <p>2 ก.ค. 2540</p> <p>18 ก.ค. 2540</p> <p>26 ก.ย. 2540</p>

มาตรการ	วันที่มีผลบังคับใช้
<p>• บง. จ่ายดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้ยืมที่ต้องชำระคืนตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป จ่ายได้ไม่เกินอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของเงินฝาก ธพ. ระยะเวลา 3 เดือน ตามประกาศของ ธพท. ในสัปดาห์ก่อนหน้า บวกด้วยร้อยละ 3 ต่อปี</p> <p>- ประกาศผ่อนผันเป็นการชั่วคราวในเรื่องดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่ บง. จ่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> • สำหรับเงินกู้ยืมหรือได้รับจากประชาชนที่มีกำหนดเวลาชำระคืนตั้งแต่ 7 วันขึ้นไป จ่ายได้ไม่เกินอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของเงินฝาก ธพ. ขนาดใหญ่ ตามประกาศ ธพท. ระยะเวลา 3 เดือน บวกด้วยอัตราร้อยละ 3 ต่อปี • ส่วนเงินกู้ยืมหรือได้รับจากประชาชนที่มีกำหนดเวลาชำระคืนไม่ถึง 7 วัน ให้จ่ายได้ไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี 	7 ต.ค. 2540
<p>2. ทางด้านการปฏิรูปเงินตรา</p> <p>- ผ่อนปรนการส่งหรือนำเงินตราออกนอกประเทศไปยังสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทย ไม่เกินสองแสนห้าหมื่นบาท เท่ากันทุกประเทศ</p>	19 มี.ค. 2536
<p>- ผ่อนคลายการปฏิรูปเงินตรา</p> <ul style="list-style-type: none"> • ผ่อนปรนการส่งหรือนำเงินตราออกนอกประเทศไปยังสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับไทยเป็น ไม่เกินห้าแสนบาทต่อครั้ง • ยกเลิกข้อจำกัดการกู้ยืมเงินและการโอนเงินของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ • ขยายวงเงินในการถอนเงินจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศออกไปลงทุนโดยตรง และให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ จากเดิมปีละ 5 ล้านดอลลาร์ สรอ. เป็นปีละไม่เกิน 10 ล้านดอลลาร์ สรอ. • ให้ตัวแทนรับอนุญาตให้กู้ยืมเงินตราต่างประเทศแก่บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศโดยไม่จำกัดจำนวน และอนุญาตให้นำเงินบาทที่ถอนโดยการเบิกเกินบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศโอนเข้าบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศบัญชีอื่น หรือซื้อเงินตราต่างประเทศได้ 	2 ก.พ. 2537
<p>- การโอนเงินผ่านบัญชีของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นการชำระเงินของลูกค้าให้กระทำผ่านบัญชีที่เปิดไว้ในรูปบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศเท่านั้น มิใช่การโอนผ่าน Inter office A/C และการนำเงินบาทเข้ามาจากต่างประเทศ เพื่อนำฝากในบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินก่อน</p>	17 ก.พ. 2540
<p>- ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • ให้ผู้ส่งออกนำเงินตราต่างประเทศที่ได้รับเป็นค่าของส่งออกเข้ามาในประเทศภายใน 120 วัน นับแต่วันส่งของออก 	23 ก.ย. 2540

มาตรการ	วันที่มีผลบังคับใช้
<ul style="list-style-type: none"> ● การรับฝากเงินเข้าบัญชีเงินตราต่างประเทศของคนไทย ผู้ฝากต้องมีภาวะผูกพันที่จะต้องชำระเงินตราต่างประเทศให้กับบุคคลในต่างประเทศ ธนาคารรับอนุญาต ธสน. หรือ IFCT โดยภาวะผูกพันดังกล่าวต้องมีระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน นับแต่วันที่รับฝาก ● การขายเงินตราต่างประเทศเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเดินทาง ธนาคารรับอนุญาตต้องเรียกหลักฐานเอกสาร คือ หนังสือเดินทางและตั๋วเครื่องบินหรือตัวยานพาหนะ <p>- ขอความร่วมมือจากธนาคารรับอนุญาตให้เข้มงวดในการปฏิบัติตามระเบียบควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน รวมทั้งการขายหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ธนาคารรับอนุญาตได้รับมอบอำนาจให้อนุญาตค่าขอแทน โดยธนาคารรับอนุญาตต้องเรียกหลักฐานจากผู้ยื่นคำขอ พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องก่อนอนุญาต และเก็บหลักฐานไว้ไม่น้อยกว่า 3 ปี เพื่อให้เจ้าพนักงานตรวจสอบเมื่อต้องการ</p>	18 ธ.ค. 2540
<p>3. ทางด้านอัตราแลกเปลี่ยน</p> <p>- ทางการได้ปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราจากระบบตะกร้าเงิน (Basket of Currencies) มาเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว (Managed Float)</p> <p>- กำหนดให้ ธพ. ได้ที่มีฐานะเงินตราต่างประเทศทันทีและล่วงหน้า อันเป็นจำนวนสุทธิเกินดุลอยู่ในวันที่ 30 มิถุนายน 2540 ต้องขายให้แก่ ธพท. ภายในสิ้นเดือนสิงหาคม</p> <p>- ธพท. จะไม่ประกาศกำหนดอัตรากลางและอัตราซื้อขายเงินดอลลาร์ สรอ. กับ ธพ. และจะซื้อขายเงินดอลลาร์ สรอ. กับ ธพ. ในตลาดเป็นครั้งคราวตามความจำเป็น เพื่อรักษาเสถียรภาพค่าเงินบาท ตลอดจนให้ ธพ. เป็นผู้กำหนดอัตราซื้อขายเงินสกุลต่าง ๆ กับลูกค้าเอง</p> <p>- การป้องกันการเก็งกำไรค่าเงินบาท</p>	2 ก.ค. 2540 2 ก.ค. 2540 2 ก.ค. 2540
<ul style="list-style-type: none"> ● ขอความร่วมมือจากสถาบันการเงินให้ระงับการปล่อยกู้เงินบาทในตลาด foreign exchange swap และระงับการซื้อขายเงินตราต่างประเทศแลกเปลี่ยนกับเงินบาทล่วงหน้า (forward outright) กับผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ ตลอดจนให้ระงับการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ/ขายเงินบาทกับผู้มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศ ส่วนการรับซื้อตัวแลกเปลี่ยน ตัวสัญญาใช้เงิน บัตรเงินฝาก และตราสารหนี้ต่าง ๆ ก่อนครบกำหนดไถ่ถอน ให้ชำระเป็นเงินดอลลาร์ สรอ. 	28 พ.ค. 2540
<ul style="list-style-type: none"> ● ขอความร่วมมือจากสถาบันการเงินที่ประกอบธุรกิจการดูแลและเก็บรักษาหลักทรัพย์ไม่ให้โอนหลักทรัพย์ของผู้ลงทุนต่างประเทศที่เป็นการให้ยืมหลักทรัพย์จะโอนได้เมื่อเกิดรายการซื้อขายที่แท้จริงเท่านั้น และการขายหลักทรัพย์ในกระดานต่างชาติ สถาบันการเงินที่เก็บรักษาหลักทรัพย์ต้องจ่ายเงินให้ลูกค้าผู้มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศเป็นเงินตราต่างประเทศและให้โอนออกทันที 	10 มิ.ย. 2540

มาตรการ	วันที่มีผลบังคับใช้
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ ธพ. ขยายเงินตราต่างประเทศแลกกับเงินบาทให้กับผู้มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศได้เฉพาะกรณีที่มีธุรกรรมการค้าหรือการลงทุนในประเทศไทยรองรับ และการไถ่ถอนตราสารหนี้ของผู้มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศให้ชำระราคาเป็นเงินดอลลาร์ สรอ. 	2 ก.ค. 2540
<p>4. ทางด้านการกำกับสถาบันการเงิน</p> <p><u>การดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศสุทธิ</u></p>	
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ ธพ. ดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศสุทธิด้านสินทรัพย์ ไม่เกินร้อยละ 20 และด้านหนี้สินไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินกองทุน หรือ 5 ล้านดอลลาร์ สรอ. แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า 	4 พ.ย. 2537
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ บง. บงล. ดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศสุทธิด้านสินทรัพย์ ไม่เกินร้อยละ 25 และด้านหนี้สินไม่เกินร้อยละ 20 ของเงินกองทุนชั้นที่ 1 	30 มิ.ย. 2537
<p><u>การดำรงเงินกองทุน</u></p>	
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้เพิ่มทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้วของ บง. เป็น 100 ล้านบาท และ บค. 50 ล้านบาท 	1 ก.ค. 2536
<ul style="list-style-type: none"> ● เปลี่ยนแปลงข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนของ บง. โดยแบ่งเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 	1 ก.ค. 2537
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้เพิ่มทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้วของ บง. เป็น 150 ล้านบาท และ บค. 75 ล้านบาท 	1 ก.ค. 2537
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ ธพ. ต่างประเทศรายใหม่ (วิเทศธนกิจ) ต้องดำรงสินทรัพย์ในประเทศไทยไม่ต่ำกว่า 100 ล้านบาท 	7 ต.ค. 2537
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้เพิ่มทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้วของ บค. เป็น 100 ล้านบาท 	1 ม.ค. 2538
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ ธพ. นับเงินที่ได้รับจริงจากการจำหน่ายใบสำคัญแสดงสิทธิโดยตรงเข้าเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 	26 เม.ย. 2538
<ul style="list-style-type: none"> ● กิจการวิเทศธนกิจที่ยกฐานะเป็นสาขาเต็มรูปแบบต้องมีเงินกองทุนไม่ต่ำกว่า 2,000 ล้านบาท 	14 ก.ย. 2538 (ประกาศ ก.ค.ล้ง)
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้สาขา ธพ. ต่างประเทศ สามารถดำรงสินทรัพย์ตามมาตรา 6 ในรูปของเงินตราต่างประเทศได้ เว้นแต่เงินฝากที่ ธพท. ต้องดำรงไว้เป็นเงินบาท 	18 มิ.ย. 2539
<ul style="list-style-type: none"> ● ปรับปรุงนิยามเงินกองทุนของ ธพ. และ บง. ให้นำเงินที่ได้จากการออกหุ้นบริมสิทธิชนิดสะสมเงินปันผล เป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 	18 ก.ย. 2539
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้สาขา ธพ. ต่างประเทศ นับรวมหุ้นกู้ พันธบัตร หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟู เป็นสินทรัพย์ที่ต้องดำรงตามมาตรา 6 	6 ธ.ค. 2539

มาตรการ	วันที่มีผลบังคับใช้
<p><u>การกั้นเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้</u></p>	
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ ธพ. และกิจการวิเทศธนกิจ กั้นเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 ของสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ 	30 มิ.ย. 2537 (สั่งงดการบัญชี)
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ ธพ. และกิจการวิเทศธนกิจ กั้นเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 100 	31 ธ.ค. 2538 (สั่งงดการบัญชี)
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ บง. บงล. และ บค. กั้นเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 	30 มิ.ย. 2538 (สั่งงดการบัญชี)
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ บง. บงล. และ บค. กั้นเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 100 	30 มิ.ย. 2539 (สั่งงดการบัญชี)
<p><u>การดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพันตามมาตรฐาน BIS</u></p>	
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ ธพ. ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 และดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 	ม.ค. 2536
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้สาขา ธพ. ต่างประเทศ ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6.25 	ม.ค. 2536
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ ธพ. ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพันเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 7.5 และดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 	เม.ย. 2537
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้สาขา ธพ. ต่างประเทศ ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพันเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 6.5 	เม.ย. 2537
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ บง. และ บงล. ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพันไม่ต่ำกว่า เป็นร้อยละ 7 และดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 	1 ก.ค. 2537
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ ธพ. ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพันเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 8 และดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5.5 	ม.ค. 2538
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ ธพ. ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพันเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 8.5 และดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 	1 ต.ค. 2539
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้สาขา ธพ. ต่างประเทศ ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพันเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 7.5 	1 ต.ค. 2539

มาตรการ	วันที่มีผลบังคับใช้
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ บง. และ บงล. ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพันเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 7.5 และดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 	1 ม.ค. 2540
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ บง. และ บงล. ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพันเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 8 และดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์และภาวะผูกพันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5.5 	1 ม.ค. 2541
<p><u>การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง</u></p>	
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้สาขา ธพ. ต่างประเทศดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 ของยอดรวมเงินฝากทั้งสิ้น อันเกิดจากการประกอบกิจการวิเทศธนกิจ และวิเทศธนกิจต่างจังหวัด 	19 ก.ย. 2537
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ ธพ. ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นเงินฝากที่ ธปท. สำหรับเงินฝากของผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (ต่ำกว่า 1 ปี) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 ต่อปี 	8 ส.ค. 2538
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ บง. และ บงล. ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นเงินฝากที่ ธปท. สำหรับยอดสกุลเงินบาทที่กู้ยืมหรือได้รับจากผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (ต่ำกว่า 1 ปี) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 ต่อปี 	4 เม.ย. 2539
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้กิจการวิเทศธนกิจดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นเงินฝากที่ ธปท. ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 ของยอดเงินกู้ยืมและเงินฝากของผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (ต่ำกว่า 1 ปี) ไม่ว่าจะเป็เงินสกุลใด 	23 มิ.ย. 2539
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ ธพ. ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นเงินฝากที่ ธปท. ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 ของยอดเงินกู้ยืมและเงินฝากของผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (ต่ำกว่า 1 ปี) ไม่ว่าจะนำเข้าไปในรูปสกุลเงินใด 	23 มิ.ย. 2539
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ บง. และ บงล. ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นเงินฝากที่ ธปท. ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 ต่อปี สำหรับยอดสกุลเงินบาทที่กู้ยืมหรือได้รับจากผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (ต่ำกว่า 1 ปี) ไม่ว่าจะนำเข้าไปในรูปสกุลเงินใด 	28 มิ.ย. 2539
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้สถาบันการเงินเพิ่มเติมน้บตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ เป็นผู้ออกเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้ และแก้ไขให้เงินฝากเพื่อการให้กู้ยืมในต่างประเทศ (out-out) ของ BIBF และ PIBF ได้รับยกเว้นไม่ต้องนับรวมเป็นฐานในการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง 	24 มิ.ย. 2540
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ ธพ. และกิจการวิเทศธนกิจ ลดอัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องจากร้อยละ 7 เหลือร้อยละ 6 ของยอดเงินฝากรวม และให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นเงินฝากที่ ธปท. ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 ของยอดเงินฝากในบัญชีผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ และเงินกู้ยืมระยะสั้นจากต่างประเทศ 	8 ก.ย. 2540

มาตรการ	วันที่มีผลบังคับใช้
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ บง. และ บงล. ลดอัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องจากร้อยละ 7 เหลือร้อยละ 6 ของยอดเงินกู้ยืมหรือได้รับจากประชาชนทุกประเภท และให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นเงินฝากที่ ธพท. ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 ของยอดเงินที่ได้รับจากการกู้ยืมหรือได้รับจากต่างประเทศระยะสั้น 	12 ก.ย. 2540
<p>5. การขยายขอบเขตของสถาบันการเงิน</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - ขยายขอบเขตการลงทุนของบริษัทประกันภัยและบริษัทประกันชีวิต รวมทั้งอนุญาตให้ทำธุรกิจลิสซิ่ง จัดการกองทุนรวม และจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 	20 พ.ย. 2536
<ul style="list-style-type: none"> - ออกระเบียบการซื้อขายพันธบัตรกับ บง. และ บงล. โดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืน 	31 ต.ค. 2537
<ul style="list-style-type: none"> - อนุญาตให้ บค. ประกอบธุรกิจการเป็นตัวแทนเรียกเก็บหนี้เงินกู้ 	23 พ.ค. 2538
<ul style="list-style-type: none"> - การเป็นตัวแทนผู้รับมอบฉันทะจากลูกค้าของ ธพ. ในการเข้าประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการประกอบธุรกิจดูแลและเก็บรักษาหลักทรัพย์ 	31 พ.ค. 2538
<ul style="list-style-type: none"> - อนุญาตให้สาขา ธพ. ไทยในต่างประเทศประกอบธุรกิจเป็นผู้จัดการกองทุนหรือรับบริหารสินทรัพย์ให้แก่บุคคลใด ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายในประเทศนั้นได้ 	13 ต.ค. 2538
<ul style="list-style-type: none"> - อนุญาตให้ ธพ. และ บง. ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพยื่นคำขอได้ที่ ธพท. ปีละ 2 ครั้ง ภายในเดือนพฤษภาคมและพฤศจิกายนของทุกปี 	16 ต.ค. 2538
<ul style="list-style-type: none"> - อนุญาตให้ บง. และ บงล. เป็นตัวแทนผู้รับมอบฉันทะจากลูกค้าในการเข้าประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นและลงคะแนนเสียง โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการประกอบธุรกิจดูแล และเก็บรักษาหลักทรัพย์ด้วย 	24 ต.ค. 2538
<ul style="list-style-type: none"> - อนุญาตให้ บง. ออกตั๋วแลกเงินหรือบัตรเงินฝาก (อายุไม่ต่ำกว่า 1 ปี) เป็นเงินตราต่างประเทศได้ และออกเพื่อจำหน่ายในต่างประเทศ 	13 ต.ค. 2538
<ul style="list-style-type: none"> - อนุญาตให้ ธพ. ประกอบธุรกิจการเป็นผู้แทนผู้แทนผู้ถือหุ้นที่ไม่มีประกันได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ด้วย 	31 ก.ค. 2538
<ul style="list-style-type: none"> ● อนุญาตให้ ธพ. ประกอบกิจการจัดการกองทุนส่วนบุคคล โดยมีสินทรัพย์รวมไม่ต่ำกว่า 10,000 ล้านบาท และมีส่วนของผู้ถือหุ้นหรือสินทรัพย์ตามมาตรา 6 ไม่ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท 	27 ส.ค. 2539
<ul style="list-style-type: none"> ● อนุญาตให้ ธพ. และ บง. ประกอบกิจการตัวแทนเรียกเก็บหนี้เงินกู้เพื่อการจัดหาที่อยู่อาศัย 	29 ก.ค. 2540
<ul style="list-style-type: none"> ● อนุญาตให้ ธพ. ประกอบกิจการจัดการโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ 	28 พ.ย. 2540

มาตรการ	วันที่มีผลบังคับใช้
<p>6. การพัฒนาการเป็นศูนย์กลางการเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อนุญาตให้มีการจัดตั้งกิจการวิเทศธนกิจ - อนุญาตให้ธุรกิจวิเทศธนกิจเปิดสาขาในต่างจังหวัดโดยกำหนดเงื่อนไข - อนุญาตให้ บง. จัดตั้งสำนักงานผู้แทนในต่างประเทศ โดยต้องเป็นบริษัทที่แยกการประกอบธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์ออกจากกัน - หลักเกณฑ์การเปิดกิจการวิเทศธนกิจสาขาต่างจังหวัดต้องเป็นธนาคารที่ประกอบกิจการวิเทศธนกิจในไทย โดยขอยื่นเปิดได้ไม่เกิน 2 สาขา - ผ่อนคลายการกำกับควบคุม PIBF ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ใช้กับ BIBF และเงินฝากของกิจการวิเทศธนกิจสาขาต่างจังหวัดไม่ต้องนำมาคำนวณเป็นสินเชื่อบริษัท - ทางward ได้ประกาศหลักเกณฑ์การปรับกิจการวิเทศธนกิจเป็นสาขาเต็มรูปแบบ - ทางward ได้ประกาศหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ ธพ. ต่างประเทศเปิดสาขาเต็มรูปแบบเพิ่มเติม โดยให้จัดตั้งนอกเขต กทม. ได้ธนาคารละ 1 สาขา - ทางward ได้ประกาศหลักเกณฑ์การยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการวิเทศธนกิจรอบสอง 	<p>12 มี.ค. 2536</p> <p>4 พ.ค. 2537</p> <p>10 ส.ค. 2537</p> <p>31 ต.ค. 2537</p> <p>19 ก.ย. 2537</p> <p>1 ต.ค. 2538 - 31 ม.ค. 2539</p> <p>1 ก.ค. - 31 ส.ค. 2539</p> <p>16 เม.ย. - 16 มิ.ย. 2539</p>
<p>7. การพัฒนาตลาดเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประกาศยกเลิกระเบียบการให้กู้ยืมโดยมีหลักทรัพย์เป็นประกัน พ.ศ. 2522 (loan window) ซึ่งใช้กับ ธพ. - ประกาศยกเลิกระเบียบการซื้อขายพันธบัตรกับ บง. และ บงล. โดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืน พ.ศ. 2537 - ออกระเบียบฉบับใหม่ว่าด้วยการซื้อขายพันธบัตรกับสถาบันการเงิน โดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืน พ.ศ. 2539 เพื่อใช้กับ ธพ. บง. และ บงล. - ออกระเบียบว่าด้วยการรับซื้อพันธบัตร โดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืนเพื่อเป็นวงเงินสภาพคล่องระหว่างวัน พ.ศ. 2539 - ธพ. ประกาศรับสมัครสถาบันการเงินเพื่อทำหน้าที่เป็นคู่ค้าของธนาคารในการทำธุรกรรมต่าง ๆ ในตลาดเงินนอกเวลาทำการของตลาดซื้อคืน - ธพ. ปรับปรุงกลไกการดำเนินงานของตลาดซื้อคืนพันธบัตรจากระบบ Dutch Auction มาเป็นระบบ Continuous matching 	<p>25 ม.ค. 2539</p> <p>25 ม.ค. 2539</p> <p>25 ม.ค. 2539</p> <p>1 ก.พ. 2539</p> <p>31 ต.ค. 2539</p> <p>7 ต.ค. 2539</p>

มาตรการ	วันที่มีผลบังคับใช้
<p>ทางการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน ได้ออกมาตรการต่าง ๆ ดังนี้</p>	
<p>- กรม. มีมติเห็นชอบให้จัดตั้งองค์การบริหารสินเชื่อสิ่งหามทรัพย์ (PLMO) เพื่อรับซื้อลูกหนี้จากสถาบันการเงิน</p>	11 มี.ค. 2540
<p>- ธปท. ประกาศหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการควบกิจการของสถาบันการเงิน ซึ่งอาจเป็นการควบกิจการของ บง. บงล. และ บค. หรือเป็น ธพ. ควบกิจการกับ บง. บงล. และ บค.</p>	3 เม.ย. 2540
<p>- ธปท. ประกาศหลักเกณฑ์การจัดตั้งบริษัทจัดการอสังหาริมทรัพย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับโอนสินเชื่อที่ให้แก่ผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์จาก ธพ. บง. และ บงล.</p>	17 มิ.ย. 2540
<p>- กระทรวงการคลังประกาศปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการควบหรือรวมกิจการของสถาบันการเงิน เพื่อขออนุญาตจัดตั้ง ธพ. โดย บง. หรือ บงล. ที่เป็นแกนในการจัดตั้ง ต้องมีสินทรัพย์สุทธิไม่ต่ำกว่า 50 พันล้านบาท และเงินกองทุนชั้นที่ 1 สุทธิ 5 พันล้านบาท หรือกลุ่ม บง. บงล. ไม่เกิน 3 บริษัท มีสินทรัพย์สุทธิรวมกันไม่ต่ำกว่า 75 พันล้านบาท และเงินกองทุนชั้นที่ 1 สุทธิไม่ต่ำกว่า 7.5 พันล้านบาท ฯลฯ</p>	25 มิ.ย. 2540
<p>- กระทรวงการคลังประกาศให้บริษัทที่จะขออนุญาต ประกอบธุรกิจเพิ่มเติม และมีสำนักงานสาขา เนื่องจากการควบหรือรวมกิจการ ต้องเป็นบริษัทที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจาก ธปท. และต้องมีสินทรัพย์สุทธิรวมกันไม่ต่ำกว่า 40 พันล้านบาท และมีเงินกองทุนชั้นที่ 1 สุทธิไม่ต่ำกว่า 4 พันล้านบาท</p>	25 มิ.ย. 2540
<p>- ทางการให้ บง. และ บงล. 16 แห่ง ระวังการดำเนินกิจการชั่วคราว</p>	27 มิ.ย. 2540
<p>- พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540</p>	29 มิ.ย. 2540
<p>- พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540</p>	29 มิ.ย. 2540
<p>- ธปท. กำหนดให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานทุกงวดการบัญชีในรอบระยะเวลา 6 เดือน โดยต้องสำรองให้ครบถ้วนภายในสิ้นปีการบัญชี 2541</p>	30 มิ.ย. 2540

มาตรการ	วันที่มีผลบังคับใช้
<ul style="list-style-type: none"> • ธพ. ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ของยอดคงค้างสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน 	
<ul style="list-style-type: none"> • บง. ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของยอดคงค้างสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน 	
<ul style="list-style-type: none"> - ธพท. ออกประกาศให้มีการจัดตั้งวงเงินเสริมสภาพคล่อง สำหรับสถาบันการเงินเป็นการชั่วคราว ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารงานของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู โดยให้สถาบันการเงินให้กู้ยืมแก่วงเงินเสริมสภาพคล่องทุกสัปดาห์เป็นสัดส่วนกับยอดเงินฝาก หรือเงินกู้ยืม ที่เพิ่มขึ้นจากวันที่ 4 สิงหาคม โดยได้รับดอกเบี้ยในอัตราตลาดซื้อคืน 7 วัน บวกด้วยส่วนต่างร้อยละ 1.5 ต่อปี 	7 ส.ค. 2540
<ul style="list-style-type: none"> - ทางการให้ บง. และ บงล. 42 แห่งระงับการดำเนินกิจการ 	7 ส.ค. 2540
<ul style="list-style-type: none"> - กองทุนเพื่อการฟื้นฟู ได้ออกประกาศคำประกันผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินที่ยังเปิดดำเนินการตามปกติ 	7 ส.ค. 2540
<ul style="list-style-type: none"> - ขอความร่วมมือจากสถาบันการเงินให้ส่งมอบเงินให้กู้ยืมแก่วงเงินเสริมสภาพคล่องในสัดส่วนร้อยละ 30 ของยอดเงินฝากรวมที่เพิ่มขึ้นตามวันที่ได้กำหนดไว้ให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟู ต่อไปอีก 3 งวด 	19 ก.ย. 2540
<ul style="list-style-type: none"> - พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 	25 ต.ค. 2540
<ul style="list-style-type: none"> - พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 	25 ต.ค. 2540
<ul style="list-style-type: none"> - พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 	25 ต.ค. 2540
<ul style="list-style-type: none"> - พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540 	25 ต.ค. 2540
<ul style="list-style-type: none"> - พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2540 	25 ต.ค. 2540
<ul style="list-style-type: none"> - ธพท. ประกาศแนวทางการอนุญาตเกี่ยวกับการเพิ่มทุนของสถาบันการเงิน ทั้งที่เปิดดำเนินการและที่ถูกระงับกิจการ โดยให้ผู้ลงทุนต่างชาติหรือสถาบันการเงินไทยเข้าถือหุ้นในสถาบันการเงินอื่นได้เกินกว่าร้อยละ 49 เป็นเวลา 10 ปี 	11 พ.ย. 2540
<ul style="list-style-type: none"> - ธพท. ประกาศแนวนโยบายในการปรับปรุงมาตรฐานการกำกับดูแลสถาบันการเงิน ดังนี้ 	12 พ.ย. 2540
<ul style="list-style-type: none"> • ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541 ให้สถาบันการเงินทุกแห่งระงับการบันทึกบัญชีดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ สำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยเกินกว่า 6 เดือน ทุกราย ให้บันทึกบัญชีเป็นรายได้ตามจำนวนที่ได้รับจริง 	

มาตรการ	วันที่มีผลบังคับใช้
<ul style="list-style-type: none"> ● การกันสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน เพียงวันที่ 30 มิถุนายน 2540 ให้สถาบันการเงินกันสำรองให้ครบถ้วนภายในสิ้นปีการบัญชี 2541 และตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2540 ลูกหนี้รายได้ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเกินกว่า 6 เดือน ให้ถือเป็นสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานต้องกันสำรองทันที 	
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้สถาบันการเงินเตรียมแผนการเพิ่มทุนให้เพียงพอที่จะรองรับการกันสำรองที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากสินทรัพย์ที่มีแนวโน้มจะเสื่อมคุณภาพ 	
<ul style="list-style-type: none"> - ทางการประกาศเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การขออนุญาต ประกอบธุรกิจเพิ่มเติม และมีสำนักงานสาขาสำหรับ บง. บงล. และ บค. ที่มีแผนจะไปควบหรือรวมกิจการกับสถาบันการเงินอื่น โดยกำหนดคุณสมบัติและความเหมาะสมของผู้ร่วมทุน โดยให้รวมถึงผู้ร่วมทุนที่เข้าไปถือหุ้นเพื่อแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของบริษัท 	28 พ.ย. 2540
<ul style="list-style-type: none"> - ทางการประกาศเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการขออนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากการควบหรือรวมกิจการของสถาบันการเงินของผู้ร่วมทุนกับบริษัทแทนใน ธพ. ที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่โดยได้กำหนดคุณสมบัติและความเหมาะสมของผู้ร่วมทุนและผู้บริหาร 	28 พ.ย. 2540
<ul style="list-style-type: none"> - ธพท. ให้ความเห็นชอบปรับเปลี่ยนคณะกรรมการและฝ่ายจัดการของธนาคารศรีนคร 	31 ธ.ค. 2540
<ul style="list-style-type: none"> - ให้ ธ.ศรีนครลดทุนลงเหลือหุ้นละ 1 สตางค์ และให้เพิ่มทุน 	23 ม.ค. 2541
<ul style="list-style-type: none"> - ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการและฝ่ายบริหารของ ธ.นครหลวงไทย และให้ ธพ. 3 แห่งลดทุนและเพิ่มทุน ได้แก่ ธ.นครหลวงไทย ธ.มหานคร และ ธ.กรุงเทพฯ พาณิชยกรรม 	6 ก.พ. 2541
<ul style="list-style-type: none"> - ให้ ธพ. ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมได้ 	26 ก.พ. 2541
<ul style="list-style-type: none"> - ให้กิจการวิเทศธนกิจประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม 	27 ก.พ. 2541
<ul style="list-style-type: none"> - ประกาศปรับปรุงในเรื่องการดำรงเงินกองทุนของสถาบันการเงิน โดยให้ปรับน้ำหนักความเสี่ยงของเงินให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกตาม L/C ที่ยังมีได้มีการส่งออกลดลง จากร้อยละ 100 เหลือร้อยละ 20 และเงินให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกตามเอกสารประเภทอื่น รวมทั้ง D/P และ D/A ที่มี ธพ. ต่างประเทศรับประกันการจ่ายเงิน ไม่ว่าจะได้มีการส่งออกหรือยังไม่ได้มีการส่งออก - ประกาศหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงิน 	6 มี.ค. 2541
<ul style="list-style-type: none"> ● เพื่อวัตถุประสงค์ในการคำนวณส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา 	2 มิ.ย. 2541
<ul style="list-style-type: none"> ● เพื่อวัตถุประสงค์ในการคำนวณเงินสำรองสำหรับลูกหนี้จัดชั้น 	1 ก.ค. 2541

มาตรการ	วันที่มีผลบังคับใช้
- อนุญาตให้กิจการวิเทศธนกิจลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลกรณีพิเศษได้โดยไม่จำกัดจำนวน และอนุญาตให้ ธพ.ต่างประเทศและกิจการวิเทศธนกิจที่ปรับฐานะเป็นสาขาเต็มรูปแบบถือพันธบัตรรัฐบาลสกุลเงินบาทและสกุลเงินตราต่างประเทศเพื่อใช้เป็นกองทุนได้	17 มิ.ย. 2541
- อนุญาตให้ บง. และ บงล. ประกอบกิจการจัดการโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ เพื่อเสนอต่อสำนักงาน ก.ล.ต. และให้ประกอบกิจการตัวแทนเรียกเก็บหนี้	22 มิ.ย. 2541
- ให้ ธพ.ต่างประเทศ และสำนักงานวิเทศธนกิจของ ธพ.ต่างประเทศ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้เช่นเดียวกับ ธพ.ไทย และให้กิจการวิเทศธนกิจของ ธพ.ต่างประเทศกันสำรองหนี้สูญและหนี้ที่สงสัยว่าจะสูญตามเกณฑ์ภายในของแต่ละธนาคาร แต่ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0.25 ของเงินให้สินเชื่อคงค้าง ณ วันสิ้นงวดการบัญชีหรือระยะเวลา 6 เดือน	21 ก.ค. 2541
- ปรับองค์ประกอบสินทรัพย์สภาพคล่องของ บง. สำหรับเงินกู้ยืมหรือได้รับจากต่างประเทศระยะสั้นต่ำกว่า 1 ปี ที่ต้องดำรงเป็นเงินฝากที่ ธพท. ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 ให้มีองค์ประกอบเช่นเดียวกับการดำรงปกติตามฐานเงินรับฝาก	31 ก.ค. 2541
- ปรับองค์ประกอบสินทรัพย์สภาพคล่องของ ธพ. สำหรับเงินกู้ยืมหรือได้รับจากต่างประเทศระยะสั้นต่ำกว่า 1 ปี ที่ต้องดำรงเป็นเงินฝากที่ ธพท. ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 ให้มีองค์ประกอบเช่นเดียวกับการดำรงปกติตามฐานเงินรับฝาก	8 ส.ค. 2541
- ปรับปรุงมาตรฐานการกำกับดูแลสถาบันการเงิน โดยให้สถาบันการเงินพิจารณาจัดชั้นลูกหนี้และภาระผูกพันทั้งในและนอกงบการเงิน ออกเป็น 5 ประเภทตามคุณภาพลูกหนี้ และให้กันสำรองให้ครบถ้วนภายในสิ้นปี 2543	31 ธ.ค. 2541
- ปรับปรุงมาตรฐานการกำกับดูแลสถาบันการเงิน โดยให้ลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยค้างรับเกินกว่า 3 เดือน ให้ระงับการบันทึกดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้	1 ม.ค. 2542

หมายเหตุ	ธพท.	- ธนาคารแห่งประเทศไทย
	ธพ.	- ธนาคารพาณิชย์
	บง.	- บริษัทเงินทุน
	บงล.	- บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์
	ก.ล.ต.	- คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	ศักดิ์ชาย ลีรัตนกุล
วัน เดือน ปี เกิด	24 กันยายน 2508
ประวัติการศึกษา	จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารวิทยา , กรุงเทพฯ จบปริญญาตรี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , กรุงเทพฯ
ประสบการณ์	2531 – 2537 ธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) ตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยสินเชื่อ 2537 – 2541 บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนชาติ จำกัด(มหาชน) สำนักงานอำนวยการสินเชื่อเชียงใหม่ ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการ 2541 – ปัจจุบัน บริษัท กาดสวนแก้ว จำกัด ผู้จัดการฝ่ายบริหารการเงิน